

GERARD QUINTANA, CANTANT DE SOPA DE CABRA

Text: AGNÈS ROTGER / Fotos: GLÒRIA MATAMALA

"És un bon moment per a l'espiritualitat"

Gerard Quintana va ser un mite del rock català a principi dels anys 90. Dimecres, amb Sopa de Cabra, fa un concert acústic al Palau de la Música Catalana. Els anys i les polèmiques han modelat un Quintana més reflexiu.

Gerard Quintana ha tastat una nova llibertat. Com que ja són lluny els cent mil exemplars que van vendre del disc *Ben endins* i totes les servituds de la popularitat, es veu amb cor d'imprimir a les cançons les seves inquietuds més profundes. També es pot permetre d'enregistrar un disc acústic i tocar, dimecres, al Palau de la Música Catalana. Tot un envit per a un grup transgressor com Sopa de Cabra. Però el camí no ha estat fàcil. El bilingüisme del grup els va guanyar l'hostilitat de catalans i espanyols, i va obligar Gerard Quintana, gironí de tendències àcrates, a pensar en política més que mai no hauria imaginat.

—*Quan començareu a assajar al Palau?*

—Si t'ho dic, no t'ho creuràs.

—*Prova-ho.*

—La mateixa tarda del concert. És que sempre és molt ple.

—*Com va sortir l'oportunitat de tocar al Palau?*

—Bé, és fruit d'una cadena d'esdeveniments que ens hi han portat. Fa un any no ens imaginàvem que tocaríem al Palau. D'entrada, volíem fer la presentació en un teatre, però no en vam trobar cap que ens anés bé. Per això hem anat a parar aquí, on tens assegurada la bona acústica i l'ambient acollidor, que pensàvem que era important. I a més, és un lloc amb "rancior", on han passat tantes coses i tanta gent bona...

—*I té la seva gràcia de veure un grup irreverent com Sopa de Cabra en un lloc gairebé sagrat...*

—Sí, suposo que el contrast té "morbo". Però no cal que ningú pateixi, que no "ocuparem" el local. Algú

ens va dir: "Sopa de Cabra al Palau! Allà no hi va qui vol ni pagant!" Però nosaltres no hem fet res d'especial. Potser és que pensen que amb dotze anys de feina ja ens consideren prou madurs, o hi ha una intenció d'obrir-se al màxim...

—*Fa un moment deies que no t'hauries imaginat mai el que has fet aquests últims temps. Has canviat tu o el món?*

—Nosaltres no hem canviat més enllà dels canvis normals de totes les persones quan passen els anys. Tenim els mateixos vicis, els mateixos defectes i les mateixes virtuts. Crec que o bé ha canviat l'entorn o bé l'entorn s'ha acostumat a nosaltres. De tota manera, em penso també que amb aquest darrer disc, com que és acústic, s'ha trencat la imatge de grup sorollós i escandalós.

—*On para tot això?*

—Continua estant amb nosaltres. És només que en el disc *La nit dels anys* buscàvem això: unes subtilitats, uns matisos, una proximitat. I aquest és l'espai adient; no sé si ho serà per a presentar el disc següent, el que volem enregistrar aquest estiu, i que no serà acústic. Potser viurien massa els vitralls...

—*Ara que heu provat la música acústica, us hi heu enganxat?*

—No, encara que aprofitarem l'experiència. A Sopa de Cabra som cinc, sis, persones, i no pensem igual Als concerts acústics, el cantant és qui més xala, perquè es troba amb tot l'espai del món per llançar la seva veu, portar-la a un registre més íntim, poder-hi jugar... Quan fas un concert elèctric, vas més pressionat, i no pots baixar d'un llisat d'intensitat. Per mi és fantàstic un concert acús-

"D'aquí a 50 anys, el que s'entendrà per cultura europea no serà Shakespeare o Cervantes ni Monzó; potser serà l'Alcorà. Però no ho veig dolent: és l'evolució. El fet negatiu és intentar que les coses no canviïn."

tic, però uns altres músics no s'hi senten tan còmodes.

—*La maduració us ha portat a desacomplexar-vos?*

—Sí... Per exemple, venir al Palau de la Música. Fa deu anys segurament que hauríem dit: "Som massa inconformistes per a entrar en un espai que ja forma tan part de la cultura assimilada". Però ara ja no tenim aquest complex, ja no ens volem demostrar que som autèntics. Els espais són perquè se'n tregui profit. Potser ens hem tornat més pràctics, i sabem que això no canvia la nostra manera de ser.

—*Ara també us deveu sentir menys pressionats, perquè ja no pareu tant en el punt de mira de tothom...*

—Sí, ara no sortim tant als diaris, i quan hi sortim és per parlar de música. Abans hi sortíem molt més, però no gaire per parlar de música. Era una situació incòmoda. El moment d'ara, no el canviaria ni per cinc-cents 1991, que potser va ser el millor any en nombre de sortides, de discos venuts [*uns cent mil*]. És molt còmode que hi hagi qui vagi al davant en nombre de vendes i de tot, com poden ser ara els Pets, i que s'empassi tots els maldecaps que ens empassàvem nosaltres abans...

—*Justament això és el que deia Lluís Gavaldà, cantant dels Pets, fa poc al EL TEMPS: que era molt millor de ser a segona fila.*

—Ho entenc, perquè sempre sembla que has de demostrar i representar moltes coses... Però ara el tipus d'història que explica Sopa de Cabra no és per a un públic tan massiu, i trobo més normal que venguem vint-i-cinc o trenta mil discos...

—*...i sentir-vos més còmodes amb el vostre públic?*

—Això sobretot. Hem notat un canvi important en el públic. Hi ha gent que quan vam començar era molt jove, i hem crescut junts, i potser ara ens entén millor que no pas abans i també hi ha gent més gran, que se'ns ha incorporat quan hem perdut l'etiqueta de grup de *teenagers*. Ara els Pets ocupen aquest espai; tenen aquest gran públic de mainada. L'ideal seria que ens hi anéssim tornant, i que tothom xalés amb totes les fases de la popularitat.

—*Ha canviat el públic, però no és pas casualitat; vosaltres també heu canviat, ara feu lletres diferents...*

—Al principi teníem una grandíssima preocupació per utilitzar un llenguatge directe, que la gent no sentís estrany, i això ens feia renunciar a tot un món; a no usar paraules que podien semblar massa cultes o arcaïques i que podien crear distància amb el públic. Ara penso que les paraules són perquè les fem servir.

—*Us heu tornat més místics?*

—Al principi ens repartíem les lletres, però a poc a poc les he anat assumint jo, i jo sempre he tingut una certa tendència al misticisme..., o més que això, a donar un cert valor a l'espiritualitat, que és molt desprestigiada, perquè la religió n'ha fet mal ús, buscant-

ne la rendibilitat. Això ha fet que molta gent associï el mot "espiritualitat" o "mística" amb una actitud falsa.

—*Canvi de mil·lenni.*

—És un bon moment per a l'espiritualitat, perquè és un moment de canvi, i això et fa replantejar coses. A més cal tenir en compte el moment de decadència de la nostra civilització.

—*Et sents pessimista?*

—No, sóc optimista. Però si llegeixes coses de la decadència de Roma, o dels grans imperis, són molt semblants a les que tenim ara. Fins i tot l'amenaça dels "bàrbars". Les cultures més potents acabaven essent dominades, sotmeses o aixafades per pobles més pobres. Em penso que això són cicles necessaris. El que passa és que el relleu no vindrà del nord, sinó de l'Àfrica. Les migracions són el futur, almenys el futur més immediat. Per més alts que vulguin fer els murs, la gent aconseguirà d'entrar-hi, perquè la gana esbotza

tots els murs. A més, Europa envella moltíssim, i caldrà que vingui gent de fora per ocupar els llocs del jovent que no hi haurà. Crec que d'aquí a cinquanta anys, el que s'entendrà per cultura europea no serà Shakespeare, Cervantes ni Monzó; potser serà l'Alcora. Però no ho veig dolent; és l'evolució. Si una cosa és negativa és fer per manera que les coses no canviïn. La vida és canvi, el món és canvi, tot és moviment constant.

—*Això em recorda una cançó de Sss... "Mentre el món es mou, els dies van passant. Si ara en ve un de nou, demà se'n va..."*

—És el que penso, només sóc realista. És absurd pensar que el Sant Pare de Roma ens salvarà, o s'obrirà un núvol i algú ens dirà, "va, us perdono". No, som nosaltres qui fem el nostre destí. La cultura jueu-cristiana ens ha fet creure que algú ens vigila i ens tracta com uns

nens petits que proven de fer bondat per tenir un premi més endavant. Les persones hem de ser més madures i respondre de nosaltres mateixos.

—*Ja que hi som, quina creus que és la millor manera d'actuar en aquesta situació de canvi?*

—Bé, fent les coses de la millor manera possible. Quan veus totes les mesures que es fan en pro de la nostra cultura... Jo em penso que la millor mesura és que cadascú faci la seva feina amb la màxima qualitat, perquè totes les altres mesures hi poden ajudar, però si no hi ha una bona base, un bon material, no servirà de res.

—*No estàs d'acord amb les mesures col·lectives?*

—Sí, però sobretot, cal crear infraestructura. Subvencionar grans esdeveniments, com el concert al palau Sant Jordi, està bé, perquè fa rebombori, i és una cosa espectacular, però no porta enlloc, només a escriure una pàgina de la història, i llestos. Hi ha molt poc pres-

"Segurament fa 10 anys no haguéssim tocat al Palau de la Música, haguéssim dit: 'som massa inconformistes per entrar en un espai que forma part de la cultura assimilada'. Però ara ja no tenim aquest complex."

supost per a la música moderna, en comparació amb els altres camps de la cultura, i no s'hauria de gastar en grans esdeveniments, sinó en una feina de fons; potser no és tan rendible políticament, però no es tracta de guanyar eleccions, sinó de crear alguna cosa que serveixi per a la gent d'ara i la que vindrà després.

—*I en el pla artístic ha augmentat la qualitat i hi ha hagut relleu de grups de música, com s'esperava a principi dels anys 90, durant el boom del rock en català?*

—Com a mínim no hi ha hagut trencament. Els anys 60-70 van ser de gran creativitat musical, però els anys 80 hi va haver un trencament, un buit. Molts dels grups que vam sortir a final de la dècada no seguïem el fil dels qui ens havien precedit. Ha estat uns anys més tard que hem anat descobrint qui hi havia abans de nosaltres, i els hem reivindicats: Pau Riba, Sisa... Potser l'únic que va mantenir el fil va ser la Dharma.

—*I ara?*

—Després dels Jocs Olímpics hi va haver un cert daltabaix. Ningú no havia pensat en després del 92, i quan hi va haver maldecaps en va sortir perjudicat l'espectacle, perquè es creuen que és la cosa més prescindible. Però durant el daltabaix han continuat sortint grups i no s'ha trencat el fil. I hi ha grups que tenen dos o tres discos com a molt i que han demostrat que podien enregistrar un primer disc amb molta més qualitat que no tots els primers discos de la nostra generació.

—*Quins problemes hi ha ara, doncs?*

—Seria molt important que tota la gent de la professió ens poséssim d'acord, com ha fet la gent del llibre, per reclamar que els discos no tinguin el 16% d'IVA, com si fos un objecte de luxe. I el PP encara pensa a apujar-lo més, fins un 20%. Ens hem d'organitzar i presentar propostes.

—*Això són problemes externs als artistes...*

—La situació és molt millor que no a principi dels anys 90. El que passa és que sempre serà difícil de ser

—**Actualment comparteixes escenari amb els Gossos, que es reconeixen hereus de Sopa de Cabra, i amb Jordi Batiste, que és de la generació que us va precedir.**

—**Sí, em fa molta il·lusió treballar amb uns i altres, perquè són coses que han sortit soles, i hem connectat molt. En certa manera, sóc com el pernil de l'entrepà.**

—i amb això no vull fer el ploramiques—. Tot plegat fa que t'aturis i diguis: Ep, què passa? És clar, quan en una tarda actuem a Barcelona per una cadena de ràdio, connectats en directe amb un estadi de Madrid, cantem "El boig de la ciutat" i tot Madrid ens xiula, i unes hores després anem a Reus, cantem una cançó en castellà —bé, encara no ho havíem ni fet— i ens plouen ampolles i de tot..., quin tipus de reflexió et fas? Quan aquí et diuen traïdor per cantar en castellà, cosa que hem fet des del principi, per no renunciar a un mitjà de comunicació, i te'n vas a Madrid i et diuen "polaco", "vuelve a tu país", i coses així, et veus obligat a pensar i a provar d'entendre les coses, i a vegades prens una distància, com si per un moment no fossis d'aquest món i ho veïssis tot... sense partidismes, perquè has rebut hòsties de totes bandes. Però jo estic content, malgrat tot, perquè crec que això ens ha fet... no ho sé, més bona gent.

normal, perquè som en un país que no és normal. Fins que no anem d'acord en quina mena d'estat volem, si algú vol la independència, o un estat federal... Hem de buscar una solució per eliminar les desigualtats i les incomprensions. Jo em penso, i és clar com l'aigua, que com més es reparteix el poder, en nuclis més petits, més just pot ser, perquè és més fàcil que entengui la realitat d'aquí algú d'aquí que no pas algú de Massachussets, Brussel·les o Madrid. Però s'ha d'evitar de dur les coses a l'extrem per cap banda. A mi em sap greu que alguna gent per afirmar el que li és propi negui el que és de fora. Aquí, hi ha gent que rebutja l'espanyol perquè el veu com una llengua enemiga. I això és un error.

—*Haver-te trobat sovint a l'ull de l'huracà t'ha obligat a construir-te un discurs polític sobre qüestions en les quals altrament no hauries reflexionat?*

—Sens dubte, perquè et trobes amb tantes contradiccions que de cop i volta, o no entens res, o et sents molt perdut, o et sents molt incomprès

